

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Wiesław Koziół

SSN Marek Motuk

w sprawie **P. B.**

skazanego z art. 280 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 14 lipca 2022 r.

zażalenia obrońcy na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 1 marca 2022 r., sygn. akt IV KO 146/21,

o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności,

w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 3 lipca 2018 r., sygn. akt II AKa [...],

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K.

z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt VI K [...]

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;

2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. T. – L. - Kancelaria Adwokacka w W. - kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23% VAT, za złożenie zażalenia na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 2022 r., sygn. akt IV KO 146/21.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 marca 2022 r., sygn. akt IV KO 146/21, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego P. B. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 3 lipca 2018 r., sygn. akt II AKa [...], utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt VI K [...], wobec jego oczywistej bezzasadności.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł obrońca skazanego. Zaskarżył je w całości na korzyść skazanego i zarzucił obrazę przepisów postępowania, które miały wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 541 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 3 k.p.k., poprzez przyjęcie, że wyrok Sądu Rejonowego w C. z dnia 21 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...] skazujący J. K. za podleganie do składania fałszywych zeznań i zniesławienie na szkodę P. B. nie ma wpływu na treść zapadłego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 3 lipca 2018 r., sygn. akt II AKa [...] utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt VI K [...] w sytuacji, gdy w związku z ww. postępowaniem toczącym się w sprawie o sygn. VI K [...] dopuszczono się przestępstwa stwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądowym i co nie było do tej pory przedmiotem rozpoznania w postępowaniu o wznowienie postępowania, a co miało istotny wpływ na orzeczenia zapadłe w ww. sprawie o sygn. akt II AKa [...] (VI K [...]), gdyż skazanie P. B. za czyn z art. 207 § 1 k.k. i art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. oparło się w głównej mierze na zeznaniach ww. pokrzywdzonej J. K. skazanej prawomocnym wyrokiem za podleganie świadka do fałszywych zeznań i zniesławienie na szkodę skazanego w ww. sprawie o sygn. akt II AKa [...] (VI K [...]), co miało taki wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, że doprowadziło do odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania w niniejszej sprawie.

W konkluzji autorka zażalenia wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez jego uchylenie oraz wyznaczenie skazanemu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania w zakresie czynu opisanego w pkt IV prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt VI K [...], utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu

Apelacyjnego w [...] z dnia 3 lipca 2018 r., sygn. akt II AKa [...], a także zasądzenie na jej rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżone postanowienie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania nie jest dotknięte żadnymi uchybieniami, które by uzasadniały jego wzruszenie.

Zgodnie z treścią art. 545 § 3 k.p.k. Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie, który nie został sporządzony przez profesjonalnego pełnomocnika, jeśli analiza jego treści pozwala uznać taki wniosek za oczywiście bezzasadny. Sytuacja taka miała miejsce w realiach niniejszej sprawy.

Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że Sąd Najwyższy odniósł się do wszystkich okoliczności wskazanych we wniosku o wznowienie postępowania, mających świadczyć o potrzebie wznowienia postępowania. Te same okoliczności powoływane były przez skazanego we wcześniejszym postępowaniu wznowieniowym zainicjowanym wnioskiem obrońcy P. B., toczącym się pod sygn. akt IV KO 37/20, a także w postępowaniu wznowieniowym zainicjowanym osobistym wnioskiem skazanego, toczącym się pod sygn. akt IV KO 138/20.

W pierwszym z ww. postępowań, Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 września 2020 r. badając kwestię wpływu na treść wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt VI K [...], utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 3 lipca 2018 r., sygn. akt II AKa [...], przestępstwa składania fałszywych zeznań popełnionego przez K. S. podczas przesłuchania w trakcie prowadzonego w sprawie postępowania przygotowawczego, za które K. S. została prawomocnie skazana wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 9 maja 2019 r., sygn. akt II K [...], wskazał jednocześnie, że „prawomocne skazanie K. S. za składanie fałszywych zeznań pozostaje natomiast bez wpływu na treść rozstrzygnięcia Sądu I instancji zawartego w pkt. 7 wyroku, a dotyczącego czynu z punktu IV aktu oskarżenia, tj. przestępstwa znęcania się fizycznego i psychicznego nad J. K.. Podstawą ustaleń faktycznych w tym zakresie były zeznania pokrzywdzonej, a tylko pomocniczo zeznania K. S.. Jak wynika z pisemnych

motywów wyroku Sądu I instancji, zeznania pokrzywdzonej korespondowały z innymi dowodami, w tym z zeznaniami interweniujących policjantów, pracownika MOPS oraz dowodami z dokumentów. W sprawie natomiast nie ujawniono okoliczności mogących sugerować, aby J. K. chciała bezpodstawnie obciążyć P. B. (k. 1189v). Zeznania tego świadka podlegały kontroli instancyjnej przez Sąd Apelacyjny, który podzielił w pełni ocenę tego źródła zaprezentowaną przez Sąd I instancji (k. 1459, XVI)".

W chronologicznie drugim z postępowań wznowieniowych (IV KO 138/20), Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 22 września 2021 r. odniósł się do kwestii prawomocnego skazania J. K. wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 21 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...]. Dla pełnego przedstawienia realiów procesowych tej sprawy należy jednak podać, że w grudniu 2020 r. skazany wystąpił o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu złożenia na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. kolejnego wniosku o wznowienie postępowania, podnosząc, że inna pokrzywdzona w sprawie VI K [...] rozpoznanej przez Sąd Okręgowy w K. — J. K. — również została skazana z art. 233 § 1 k.k. i art. 234 § 1 k.k. Wyznaczony obrońca złożył na piśmie datowaną 14 maja 2021 r. opinię o braku podstaw do sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania, w której stwierdził, „po przeprowadzonej analizie dokumentacji oraz po ustaleniu aktualnego toku postępowania w Sądzie Rejonowym w C. w sprawie II K [...]", że wynika to z faktu, iż „popołnienie przestępstwa przez J. K. nie zostało jeszcze ustalone w prawomocnym wyroku skazującym" (k. 37-38 akt sprawy IV KO 138/20). Wobec złożenia przez skazanego odpisu prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w C. z dnia 21 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...] do akt sprawy przy piśmie z dnia 13 lipca 2021 r. (k. 28-29), Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 22 września 2021 r., IV KZ 34/21, wskazał, że „(...) wypada zasugerować skazanemu, by wystąpił z kolejnym pismem o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i złożenia wniosku o wznowienie postępowania (ma jednak znaczenie fakt, że wyrok skazujący J. K. nie ma odniesienia do wszystkich przestępstw, za które został skazany P. B.)".

Z sugerowanym przez Sąd Najwyższy pismem zatytułowanym „wniosek" z dnia 4 października 2021 r. (inicjującym postępowanie w którym wydane zostało obecnie zaskarżone orzeczenie), wystąpił skazany, wskazując ponownie na

zagadnienie wpływu wyroku Sądu Rejonowego w C. z dnia 21 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...] skazującego J. K. za podżeganie do składania fałszywych zeznań i zniesławienie na szkodę P. B. na treść wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt VI K [...], utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 3 lipca 2018 r., sygn. akt II AKa [...]. Wyrokiem tym (Sądu Rejonowego w C. z dnia 21 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...]) – wbrew twierdzeniom skarżącego — dysponował Sąd Najwyższy bowiem jak wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, przesłany został przez skazanego do sprawy IV KO 138/20 (k. 29 akt sprawy IV KO 138/20).

Obok kwestii wpływu wyroku skazującego K. S. przez Sąd Rejonowy w C. w dniu 9 maja 2019 r., sygn. akt II K [...], za składanie fałszywych zeznań na szkodę skazanego i wpływu ww. zeznań na wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt VI K [...] skazujący P. B., Sąd Najwyższy w przedmiotowym postępowaniu miał w polu widzenia kwestię wpływu ww. wyroku skazującego J. K. przez Sąd Rejonowy w C. w dniu 21 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...], za podżeganie do składania fałszywych zeznań i zniesławienie na szkodę P. B., na tenże wyrok. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia słusznie wskazano, że prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w C. z dnia 21 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...], skazujący J. K. za występki z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 18 § 2 k.k., rzeczywiście potwierdza fakt, że w związku z postępowaniem, którego dotyczy wniosek o wznowienie, dopuszczono się przestępstwa. Brak jest jednak podstaw do przyjęcia, że okoliczność ta mogła mieć jakikolwiek wpływ na treść zapadłego w tym postępowaniu orzeczenia. Wskazując na zeznania K. S., złożone podczas przesłuchania na rozprawie głównej w sprawie VI K [...], która oświadczyła, że nie podtrzymuje zeznań złożonych w postępowaniu przygotowawczym, bo „A. prosiła ją, aby złożyła zeznania o takiej treści” (k. 778 v. akt sprawy VI K [...]), zaznaczył, że kwestia ta była szczegółowo badana przez sąd pierwszej instancji i w konsekwencji doprowadziła do uniewinnienia P. B. od popełnienia czynów zarzuconych mu w punktach V i VI aktu oskarżenia, tj. kierowania w dniu 19 i 20 października 2015 r. w T. gróźb pozbawienia życia wobec K. S. (k. 1049 – 1065, 1190 v. – 1191 akt sprawy VI K [...]). W dalszej części uzasadnienia Sąd

Najwyższy szerzej rozwinął to zagadnienie, końcowo wskazując na to, że „J. K. nie została wszak skazana za czyn polegający na tym, iż w postępowaniu objętym wnioskiem o wznowienie sama składała fałszywe zeznania, ale wyłącznie za to, że podlegała do popełnienia składania fałszywych zeznań (w zakresie grózb karalnych) K. S.”. Wbrew zatem twierdzeniom skarżącego, czyn J. K. nie godził bezpośrednio w skazanego i nie miał bezpośredniego wpływu na przypisanie skazanemu czynu z art. 207 § 1 k.k. i art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Poza powyższym, w zażaleniu na zaskarżone postanowienie skarżący nie powołał żadnych innych okoliczności, które mogłyby podważyć trafność wydanego orzeczenia. Ograniczył się do przytoczenia okoliczności, które powołane zostały we wniosku o wznowienie postępowania i do formułowania zarzutów wobec Sądów w jego sprawie orzekających, nie bacząc przy tym na te regulacje prawne, które określają dopuszczalne podstawy wznowienia postępowania zawarte w przepisach Rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego.

Kierując się przedstawionymi wyżej względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu, orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tj.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1184 z późn. zm.), określając wysokość wynagrodzenia - za dokonanie określonej czynności procesowej w toku postępowania o wznowienie postępowania – w myśl § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j.: Dz. U. z 2019 r. poz. 18).